

ע"פ 50788/02/17 - עו"ד אריאל שניאור נגד עירית ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 50788-02-17 שניאור נ' עירית ירושלים
לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מערער עו"ד אריאל שניאור
נגד
משיבה על ידי עו"ד אהוד פלמור עירית ירושלים

פסק דין

לפני ערעור על החלטת בית משפט לעניינים מקומיים בירושלים (כבוד השופטת תמר נמרודי) מיום 9.1.17 בב"ש 8508/2009 (להלן **בית המשפט קמא**), בה נדחתה בקשת המערער לפסיקת הוצאותיו.

רקע

1. נגד המערער נרשמו 14 דו"חות חניה שהושתו עליו בין השנים 2001-2006.
2. ביום 23.12.07 המשיבה הודיעה למערער על הטלת עיקול חשבוניתו בגין אי תשלום חובות חנייה בסכום כולל של 3,247.50 ₪. ביום 11.5.09, הוטל עיקול בחשבון המערער.
3. ביום 8.6.09, במסגרת בש"א 4304/09, בו מתנהל הליך המרצת פתיחה, בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופטת ענת זינגר) הורה על הסרת העיקול שהושת על המערער נוכח הפקדת החוב לקופת בית המשפט.
4. בהתאם להחלטת בית משפט השלום מיום 18.5.09, המערער הגיש לבית המשפט קמא ביום 17.9.09 בקשה לביטול פסק הדין שעניינו בקשה לביטול דו"חות חנייה שנרשמו נגדו. המשיבה התנגדה לבקשה ובית המשפט קמא (כבוד השופטת יעל ייטב) הורה כי "העיקול יבוטל ככל שהנאשם ישלם את קרן הקנס".
5. ביום 3.2.10 התקיים דיון בבקשה והוחלט על הגשת סיכומים בכתב.
6. נוכח שיהוי במתן פסק הדין, המשיבה פנתה ביום 31.5.10 לבית המשפט קמא למתן החלטה בבקשה ובאותו היום, בית המשפט קמא (כבוד השופטת תמר נמרודי) נתן החלטתו וקבע: "בשל העומס הרב המוטל על ביהמ"ש, טרם ניתנה החלטה ויש לקוות כי היא תינתן בקרוב". מכל מקום, ההחלטה לא נמצאה עד היום.
7. ביום 21.12.16 המשיבה הטילה צווי עיקול על חשבונית המערער בסכום של 4,906.5 ₪ בגין חוב נוכח 14 דו"חות חנייה שהושתו עליו בין השנים 2001-2006.
8. ביום 29.12.16 המערער הגיש בקשה לביטול צו העיקול שהושת על חשבונו. לאחר שהוגשה תגובת

המשיבה באותו היום, בית המשפט קמא (כבוד השופטת סיגל אלבו), בהסכמת המשיבה, ביטל את העיקול והתייתר הדיון בבקשה.

9. ביום 2.1.17 המערער הגיש לבית המשפט קמא בקשה לפסיקת הוצאות הבקשה לביטול העיקול וכן הוצאות בקשה זו. המשיבה בתגובתה טענה כי מבלי להודות בנטען בבקשה ובסיכומים, ועל אף שהיא סבורה כי לא היה מקום להיעתר לבקשת המבקש, ולאור הזמן הרב שחלף מאז ניהול הדיון בבקשה, היא מסכימה לפנים משורת הדין לביטול דו"חות החניה בכפוף לכך שלא יוטלו עליה הוצאות.

10. ביום 9.1.17, בית המשפט קמא (כבוד השופטת תמר נמרודי) החליט לדחות את בקשת המערער לפסיקת ההוצאות וביטל את דו"חות החניה נשוא הבקשה ואת החוב בגינם. בית משפט קמא נימק את החלטתו בכך שאיש מהצדדים לא טרח לברר בסמוך לאחר סיום הדיון בתיק, האם ניתנה החלטה, על אף שחלפו למעלה משש וחצי שנים מאז ההחלטה האחרונה בתיק. לכן מוטלת אחריות שווה על הצדדים למצב הקיים. בנוסף, בית המשפט קמא קבע שלא מצא בתיק החלטה שניתנה לאחר כבוד השופטת ייטב מיום 17.9.09 המורה על עיכוב העיקול או כל ביטולו. כן לא נמצאה עדות לכך שהמערער קיים אחר הקבוע באותה החלטה. בית המשפט קמא קבע שהטלת העיקול ביום 21.12.16, אף אם נעשתה בשגגה, לא הרעה את מצבו של המערער, מה גם שמדובר בעיקול שבטל בתוך שבעה ימים מיום שהוטל, וההחלטה ניתנה עוד באותו היום בו הוגשה הבקשה לביטול, בנסיבות אלה לא ניתן לקבוע שנגרם למערער נזק. בנוסף, מכיוון שלא התקיים דיון לגופה של הבקשה לביטול הדו"חות, ומכיוון שייתכן שבקשת המערער הייתה נדחית (כשם שייתכן שהייתה מתקבלת) והיה עליו לשלם במקרה כזה סכום קנס גבוה, בית המשפט קמא מצא כי לא נגרם לו נזק כתוצאה מהטלת העיקול למשך מספר ימים, שעה שייתכן שנחסך ממנו תשלום בסכום גבוה יותר.

11. מכאן הערעור שלפניי.

טיעוני הצדדים

12. לטענת המערער, בית המשפט קמא נימק החלטתו על בסיס קביעות עובדתיות שגויות ומשוללות כל יסוד שהובילוה לתוצאה שגויה. לדידו, בית המשפט קמא שגה משהחליט לקשור בין בקשת המערער לפסיקת הוצאות בגין בקשתו להסרת צווי העיקול החדשים מיום 28.12.16 לבין התנהלות הצדדים בהליך שנמשך למעלה משש וחצי שנים. שהרי המשיבה פנתה לבית המשפט קמא בבקשה למתן החלטה כחצי שנה מיום הגשת סיכומי הצדדים. ואולם, גם לאחר בקשה זו לא נתן בית המשפט קמא החלטתו, כך שלא ברור כיצד מחדלו של בית המשפט קמא תורגם לאחריות המוטלת על הצדדים בכלל ועל הוצאותיו של המערער שנגרמו כתוצאה מהטלת צווי העיקול בשנת 2016, בפרט, ללא קשר להליך ביטול פסק הדין גופו. עוד טען המערער שבית המשפט קמא שגה כשקבע שלא נמצאה עדות לכך שהמערער קיים אחר הקבוע בהחלטת כבוד השופטת ייטב מיום 17.9.09. החלטה זו הורתה על הסרת העיקול בכפוף להפקדת סכום החוב וניתנה מבלי שבית המשפט קמא היה ער לכך שצווי העיקול כבר הוסרו קודם לכן בהחלטת בית משפט השלום ולאחר שהמערער הפקיד בקופת בית המשפט את סכום החוב.

13. המערער הוסיף וטען שבית המשפט קמא שגה משקבע שהטלת העיקול ביום 21.12.16, אף אם נעשתה בשוגג, לא הרעה את מצבו של המערער. שהרי, כיצד יכול היה בית המשפט קמא לקבוע בהחלטה שיפוטית

שלא הורע מצבו של המערער מבלי שהתקיים כל דיון ומבלי שהוגשו לו כל מסמכים ונתונים כלשהם. שהרי כל שהונח לפתחו הוא בקשה לפסיקת הוצאות בשל טרחתו שנבעה מבקשה אותה נאלץ המערער להגיש נוכח צווי עיקול חדשים שהוטלו שלא כדין על חשבונותיו ולא בשל בקשה לפסיקת פיצויים נוכח נזקיו. לדידו, קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא, ביחס לנזקיו של המערער מבלי שהדבר נדרש לצורך הכרעה בסוגיית פסיקת ההוצאות ומבלי שעובדות אלו בוררו בכלים משפטיים מקובלים, יש בהם כעת גם כדי להשליך על זכויותיו של המערער ויכולתו לפעול בעתיד לקבלת סעד פיצויים בהליך אזרחי בבית המשפט המוסמך.

14. עוד טען המערער לכך שהתנאי אותו הציבה המשיבה להביא לסיומה של פרשת חוב הדו"חות בכפוף לכך שלא ישתנו עליה הוצאות, אינו ראוי והוגן. לדבריו, לא ניתנה לו הזדמנות להגיב לתנאי זה שהציבה המשיבה ואף לא זכה להזדמנות למתן תשובה לתגובה טרם ניתנה ההחלטה. לדידו, אם הייתה ניתנת לו ההזדמנות להגיב, היה דוחה על הסף את התנאי אותו הציבה המשיבה לפני בית המשפט קמא, והיה עומד על זכותו שבדין לקבלת פסק דין מנומק בסוגיית התיישנות העבירה שהתבררה ונשמעו בעניינה ראיות ואשר למעלה משש וחצי שנים לא הוכרעה.

15. בדיון שנערך לפניו, המערער שב על טיעוניו בערעור. הוא הדגיש שבית המשפט קמא קבע ממצאים עובדתיים בשאלת הנזק מבלי שנתבקש לעשות כן, ומבלי שטען בעניין. לדבריו קביעה זו של בית משפט קמא, לפיה לא נגרם למערער כל נזק, עלולה להשפיע על הגשת תביעה נזיקית בהמשך. לסיום, המערער ציין שהוא מבקש שני סעדים: הסעד הראשון הוא כי בית המשפט יבטל את קביעותיו העובדתיות של בית המשפט קמא בשאלת הנזק. הסעד השני הוא תשלום הוצאות שנבעו מטרחתו בהגשת בקשות כתוצאה מהעיקול שהושת עליו שלא כדין בחודש דצמבר 2016. לדידו, בקשות אלה נושאות אופי אזרחי, על אף שהם הוגשו בתיק פלילי.

16. ב"כ המשיבה מצדו, סמך ידיו על החלטת בית המשפט קמא והפנה לסעיף 8 בבקשת המערער לביטול צווי העיקול, שם המערער הודה שקיבל התראה טרם הטלת העיקול, והוא בחר להגיש את בקשותיו רק לאחר שהנזק וההתראה התממשו, בעוד שהיה בידו לפנות למשיבה או לבית המשפט עם קבלת ההתראה ולבקש להפסיק את ההליכים וכך למנוע את הנזק שנגרם לו.

17. המערער בדברו האחרון לא הכחיש שקיבל את ההתראה בדואר, אמנם מסר שלא ראה את ההתראה, אך טען כי שאלה זו אינה רלוונטית מאחר שגם ארבע שנים קודם לכן, קיבל התראה ולא ארע דבר.

דין והכרעה

18. לאחר עיון בטענות הצדדים, בתיק בית המשפט קמא ובחומר הראיות שהוצג במסגרת התיק, החלטתי לקבל את הערעור בחלקו. יודגש כי הערעור שלפני ענינו בשאלת פסיקת הוצאות הגשת הבקשה לביטול צווי עיקול גופה מיום 29.12.16, ולא בשאלת הוצאות ההליך כולו.

19. ההלכה בעניין התערבות ערכאת הערעור בגובה הוצאות שפסקה הערכאה הדיונית ידועה ומושרשת היטב:

"... ככלל - ופרט למקרים חריגים בהם נפלה טעות קיצונית - ערכאת ערעור אינה מתערבת בפסיקת הוצאות המהווה 'פררוגטיבה של הערכאה הדיונית, הרואה לנגד עיניה את מכלול נסיבותיו של התיק ואת ההתנהלות הצדדים במשפט' (רע"א 05/6568 כץ נ' כץ, לא פורסם, [פורסם בנבו]. ראו עוד: ע"א 9535/04 סיעת "ביאליק 10" נ' סיעת "יש עתיד לביאליק", לא פורסם [פורסם בנבו]; ע"א 136/92 ביניש עדיאל נ' דניה סיבוס, פ"ד מז(5) 114, 131(131) (ע"א 9323/04 מיצר לפיתוח בע"מ נ' שותפות בנין 17 מתחם

5, [פורסם בנבו] פסקה 38 (23.7.2006).

20. ככלל, בית המשפט לא מתערב בפסיקת הוצאות הערכאה הדיונית ובפרט בהליך הפלילי בו פסיקת הוצאות, אינה שכיחה. לענין אי שכיחות פסיקתן של הוצאות בהליך הפלילי ראה ע"פ 4466/98 דבש נ' מ"י, פ"ד נו(3) 73.

21. דברים אלה, נכונים אף לענייננו, כאשר בית המשפט קמא בחן את מכלול התנהלות הצדדים בהליך, בחינה שהיא רלוונטית לשאלת הטלת הוצאות הבקשה, וקבע כי אין מקום להיעתר לבקשה.

22. מאחר שפסיקת הוצאות בהליך פלילי אינה שכיחה, אף במקרים שהיו כרוכים בדיונים או בבקשות מורכבות או בהליכים מורכבים, הרי שלא היה מקום לפסיקת הוצאות בקשה יחידה, שנענתה באופן מיידי וללא דיון, כאשר המערער הוא זה שבחר להגיש את בקשתו במסגרת הליך פלילי, ולא בהליך אזרחי.

23. יוער בהקשר זה, כי גם לו היה מדובר בהליך אזרחי, ספק אם בנסיבות אלה בהם התיק הסתיים, והבקשה הובילה באופן מיידי לתוצאה המבוקשת, היו נפסקים הוצאות לטובת המערער.

24. מכאן שהתוצאה של אי פסיקת הוצאות היתה נכונה ולא מצאתי להתערב בה.

25. יחד עם זאת, בית המשפט קמא הוסיף וקבע קביעות עובדתיות באשר לשאלת הנזק שנגרם או לא נגרם למערער כתוצאה מהטלת העיקול, שאלות אלה מקומם לא היה במסגרת הבקשה שהוגשה ומכל מקום בית משפט קמא קבע קביעות אלה, מבלי שנתנה למערער הזכות לטעון בעניין. על כן קביעות אלה המפורטות בשתי הפסקאות האחרונות של סעיף 5 להחלטה, מבטלות.

26. יוער, כי ככל שהמערער סבור כי נגרם לו נזק, פתוחה לפניו הדרך לפי כל דין, לעתור לפיצוי.

27. לפיכך, מצאתי לקבל את הערעור בחלקו. לא מצאתי לפסוק למשיב את הוצאות בקשתו לבית משפט קמא, אולם מצאתי כי לא היה מקום לדון בשאלת הנזק שנגרם לו, מבלי שהיה למערער את יומו בבית המשפט.

28. בנסיבות אלה לא מצאתי ליתן צו להוצאות.

29. המזכירות תשלח החלטתי לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ג' ניסן תשע"ז, 30 מרץ 2017, במעמד ב"כ הצדדים והמערער.